

Az Egyházi Főhatóság tevékenysége

■ A 2002. év második és harmadik negyedében az Egyházi Képviselő Tanács rendes üléseit július 11-én és szeptember 26-án tartotta, amelyeken a folyó ügyek számbavétele képezte a fő napirendi pontokat. Augusztus 15-én az EKT rendkívüli ülésen készítette elő a Főtanács soron következő ülését.

■ A Főtanács 2002. évi rendes ülésére augusztus 30–31-én került sor Kolozsváron. A 2001. év egyházi állapotait és megvalósításait számba vevő legfőbb kormányzó testület ülése az utolsó volt akkori személyi összetételében, a hatéves ciklus lejártával ugyanis az év végén minden főhatósági testület megújítja személyi összetételét. A főtanácsi istentiszteleten *Varga M. Sándor* nyárádszentmárton-csikfalvi lelkész prédikált, a záró ebéd pohárköszöntőjét a Berde-serleggel *Csáka József*, a székelykeresztúri egyházkör felügyelő gondnoka mondta.

Lelkészképzés

■ Unitárius teológiai hallgatóink március 31–április 2. között a húsvéti, május 19–21. között a pünködsi ünnepen legációk szolgálatokat végeztek. Az őket fogadó egyházközségeknek és lelkészi családoknak köszönetünket fejezzük ki az együttlétért.

■ A Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Fakultásának hallgatói a 2002. május–júniusi vizsgaidőszakban tették le II. félévi vizsgáikat. A sikeresen vizsgázók közül tanulmányi eredményeikkel kiemelkedtek *Lakatos Csilla Adél* (9,70) és *Orbán Erika* (9,40) IV. éves, valamint *Ilkei Ildikó* (9,69), *Buzogány István* (9,30) és *Nagy Adél* (9,30) II. éves hallgatók.

■ Július 1–5. között az V. évet végzett hallgatók szakvizsgát tettek, a következő eredményekkel: *Csáki Levente* 7,50, *Cserey Katalin* 7,25, *Demeter Sándor Loránd* 8,00, *Fülöp Dezső Alpár* 9,00, *Jakabházi Béla-Botond* 9,75, *Pálffy Tamás-Szabolcs* 7,75. Ezután szeptember 1-től a gyakorló segédlelkészi képzést elnyert hallgatók a következő kihelyezést nyerték: *Pálffy Tamás Szabolcs* a maroszentgyörgyi egyházközségbe, *Jakabházi Béla Botond* a marosvásárhelyi egyházközségbe, *Fülöp Dezső Alpár* az ádámosi egyházközségbe, *Demeter Sándor Loránd* a sepsiszentgyörgyi egyházközségbe, *Cserey Katalin* a firtosmartonosi egyházközségbe és *Csáki Levente* a kénosi és lókodi egyházközségekbe.

■ A Lelkészképesítő Bizottság július 4–5-én vizsgáulást tartott, amelyen sikeres lelkészképesítő vizsgát tettek a 2000-ben végzett gyakorló segédlelkészek. Eszerint lelkészi oklevelet nyertek *Cseh Dénes* gagyai lelkész (7,72-es általánossal), *Fazakas Lajos Levente* bözödi lelkész (7,55), *Jenei László Csaba* pipe-szásznádasi lelkész (6,33), *Pavelka Attila* magyarzsákodi lelkész

(6,55), *Pitó Attila Zoltán* tarcsafalvi lelkész (7,77) és *Szilágyi Annamária* marosvásárhelyi vallásoktató lelkész (7,55).

■ Teológiai hallgatóink a nyári időszakban gyakorló munkát végeztek, elsősorban lelkész nélküli egyházközségeinkben. E szakmai fejlődésükben gyakorlati segítséget nyújtó lehetőségért illesse köszönet az őket fogadó gyülekezeteket és a munkájukra felvigyázó lelkészeket.

■ A PTI első évfolyamára kiírt felvételi vizsgát szeptember 4–10. között tartották. Eredményeként nyolc unitárius hallgató iratkozhatott be az első évfolyamra: *Koncz László* (Segesvár), *Biró Attila* (Nagyajta), *Sipos László* (Siménfalva), *Mikó Ferenc* (Kolozsvár), *Kiss Sándor Loránd* (Dicsőszentmárton), *Kovács Mária* (Székelyudvarhely), *Árkosi Emese Erzsébet* (Sinfalva) és *Varró Amália* (Székelykeresztúr).

■ A Protestáns Teológiai Intézetben a II. évfolyamot elvégzett hallgatóknak kiírt minősítő alapvizsgát szeptember 23–25-én tartották. Unitárius hallgatóink a következő eredményeket érték el: *Barabás Zsolt* 6,33, *Buzogány István* 9,41, *Gál Zoltán* 8,33, *Ilkei Ildikó* 9,83, *Kardos József* 8,50, *Nagy Adél* 9,50, *Nagy Endre* 9,29, *Pál János* 8,62, *Solymosi Alpár* 7,25, *Tökés Lóránt* 8,58. *Bató Zsuzsanna* és *Tálas Ferenc* elégtelen minősítést kapott, és teológiai tanulmányait nem folytathatja.

Lelkésztovábbképzés

■ A 2002. év II. évnegyedi lelkészi értekezleteit május elején tartottuk meg egyházköreinkben, a következők szerint: a kolozs-tordai egyházkörben május 6-án Kövenden, a marosi egyházkörben május 14-én Ravában, a küiküllői egyházkörben május 10-én Dicsőszentmártonban, a székelykeresztúri egyházkörben május 7-én Székelykeresztúron, a székelyudvarhelyi egyházkörben május 8-án Homoródszentmártonban, a háromszék-felsőfehéri egyházkörben május 13-án Alsórákoson. Az értekezletek tárgyát *Kovács Sándor* teológiai lektor: Adalék Gejza József életéhez és teológiai munkásságához c. előadása képezte. Az Egyházi Főhatóságot az értekezleteken a közigazgatási, gazdasági és egyéb természetű kérdések megbeszélésére *dr. Szabó Árpád* püspök, ill. *Gyerő Dávid* előadótanácsos képviselte.

■ A 2002. év lelkésztovábbképző tanfolyamát a pedagógia témakörében tartották szeptember 2–6. között a homoródszentmártoni Dávid Ferenc Ifjúsági Központban azoknak a lelkészeknek, akik eddig még nem vettek részt ilyen jellegű továbbképzésen. A pedagógiai, pszichológiai és szakmódszertani előadásokat a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Karának munkatársai tartották, a továbbképző fő szervezője *dr. F. Ferenczi Rita* VEN-előadótanácsos volt.

Rendezvények, egyházképviselet

■ Március 25-én az EKT elnöksége fogadta *John Gibbons* és *Carol Rosine* AEA-beli unitárius univerzalista lelkészeket, akik a Testvéregyház-

községi Tanács kulturális és szexuális különbségeket vizsgáló bizottságának tagjaiként felvázolták az e téren előttünk álló tennivalókat.

■ Április 3–14. között *dr. Szabó Árpád* püspök és felesége, *Szabó Magdolna* a Nagy-Britanniai Unitárius és Szabadelvű Egyházak főtanácsi ülésén vett részt, ezt követően pedig a nagy-britanniai testvéregyházközségi hálózat konferenciájának vendégei voltak.

■ A romániai magyar történelmi egyházak püspökei április 20–22-én Strasbourgban folytattak tárgyalásokat a kommunizmus idején elkobzott egyházi ingatlanok és egyéb javak visszaszolgáltatásának tárgyában. A küldöttséget, amelyben *dr. Szabó Árpád* püspök is részt vett, fogadta *Walter Schwimmer*, az Európa Tanács főtitkára, valamint *Bruno Haller*, az ET Parlamenti Közgyűlésének főtitkára is.

■ Április 18-án a Lelkészképesítő Bizottság megtartotta az angliai Unitarian College, Manchester által kiírt ösztöndíjra a versenyvizsgát, amelyen az egyetlen jelentkezőt, *Fekete Béla* bágyoni lelkészt alkalmasnak találta az ösztöndíj elnyerésére.

■ Az Alapítvány az Erdélyi Magyar Civil Szervezetekért május 3–4-én Kolozsváron tartotta hagyományos konferenciáját *IV. Civil Fórum 2002 – A civil társadalom és az önépítkező intézményfejlesztés* címmel. A konferencia nyitó áhítatát *dr. Szabó Árpád* püspök tartotta, az egyházi szekció keretében előadást tartott *Gyerő Dávid* közigazgatási előadótanácsos *Az Unitárius Egyház intézményei és közösségépítő tervei*, valamint *Szabó László* ODFIE-elnök *Ifjúsági munka az Unitárius Egyházban* címmel.

■ Május 14–15-én az erdélyi magyar történelmi egyházak vezetői, köztük *dr. Szabó Árpád*, az Európa Tanács monitoring bizottságával találkoztak Bukarestben.

■ Május 15-én vendégül érkezett az angliai Unitarian College, Manchester által tanulmányútra kiküldött *June Pettitt* és férje. Az erdélyi unitarizmus megismerésére hivatott látogatás során a Pettitt házaspár kövendi, homoródszentpéteri, szentivánlaborfalvi és ravai egyházközségeinkbe látogatott el.

■ Május 24-én *Gyerő Dávid* előadótanácsos részt vett az Illyés Közalapítvány Romániai Alkuratóriuma Egyházi és Szociális Szaktestületének 2002. évi kerete szétosztására egybehívott ülésén, a többi erdélyi magyar történelmi egyház képviselőjével együtt. Egyházunk részesedési arányát – a keretösszeg 21 %-a – az idén is megtartottuk.

■ Május 24–26-án *dr. Szabó Árpád* püspök és felesége az Ausztriai Magyar Protestáns Gyülekezet meghívására részt vett a magyarországi Huszárok-előpusztáján tartott 43. Annabergi Konferencián.

■ Május 30-án részt vettünk a PTI Unitárius Kara hallgatóinak 2002. évi szavaló- és szónoklati versenyén. A szavalóversenyen I. díjat *Jakabházi Béla*, II. díjat *Orbán Erika*, III. díjat *Ilkei Ildikó* nyert, a szónoklati verseny I. helyezette *Jakabházi Béla*, II. helyezette *Pálffy Tamás* voltak. A díjazottak az évzáró ünnepélyen pénzjutalmat vettek át az EKT-től.

■ Unitárius Kollégiumainkban az évváró ünnepélyt és a ballagást június 14-én tartották Székelykeresztúron és 15-én Kolozsváron, mindkét helyen részt vett az ünnepélyen *dr. Szabó Árpád* püspök is. Az érettségi vizsgák mindkét intézményben június 24-én kezdődtek, június 26–27-én pedig megtörtént az egyházi tárgyakból tartott képességi vizsga is a IX. osztályokba.

■ Június 29-én Székelykeresztúron a város díszpolgárává avatták *dr. Szabó Árpád* püspököt.

■ Július 6-án egy hétre vendégül érkezett Tina Geels utrechti remonstrans lelkész és egyik híve, hogy a forradalom óta eltelt időszak teológiai és egyházi változásai témában kutatásokat végezzen megírandó dolgozatához. E célból interjúkat készített az egyház főtisztviselőivel, a Teológiai Intézet tanáraival és a kolozsvári és környéki lelkészekkel

■ Július 9-én *dr. Rezi Elek* teológiai dékán, *Kovács Sándor* lektor és *Gyerő Dávid* előadótanácsos részt vettek a PTI Intézeti Tanácsának ülésén, ahol többek között rektorra választották *dr. Juhász Tamás* professzort a 2002–2006. közötti időszakra.

■ Július 15-én a felújított központi levéltárban avató ünnepséget szerveztünk, a fő adományozó *Deborah Youngman* és *Kathy Dunlop* részvételével.

■ Július 15–16-án, 22–23-án és szeptember 23-án ülésezett az Alaptörvény-módosító Bizottság, amelyeken a módosító munkát végső formában az EKT elé készítettük.

■ Július 28–augusztus 2. között az IARF budapesti kongresszusán egyházunk részéről 23 képviselővel vettünk részt.

■ A kolozsvári Unitárius Zarándok- és Diákotthon nemzetközi avatóünnepélyére augusztus 4-én került sor. A kolozsvári belvárosi templomban tartott istentiszteleten a szószéki szolgálatot *William Sinkford*, az egyesült államokbeli Unitárius Univerzalista Egyház új elnöke végezte. Az ünnepély a Dávid Ferenc díszteremben *dr. Szabó Árpád* püspök köszöntőjével és *Gyerő Dávid* előadótanácsos építési beszámolójával folytatódott, majd beszédet mondott *Olivia Holmes*, az amerikai egyház nemzetközi igazgatója, John Gibbons, a Testvéregyházközségi Tanács volt elnöke és *Zed Kesner* amerikai egyháztag. A felemelő záróakkordot az Unitárius Kollégium Péterffy Gyula Énekkara által előadott kórusművek képezték, majd a jelenlevők megnézték az otthon épülő déli szárnyát is. Ezt követően fogadást adtunk a vendégeknek és meghívottaknak.

■ Augusztus 10-én tartottuk Szejkézfürdön az Unitárius Talákozót, ahol az ünnepi beszédet *William Sinkford*, az észak-amerikai unitárius univerzalista egyház elnöke mondta, püspök afia tolmácsolásában. Fellépett a concordi egyházközség énekkara is.

■ Augusztus 11-én az elnökség, kiegészülve a Testvéregyházközségi Tanács kolozsvári tagjaival, találkozott az észak-amerikai UUA és PCC vezetőivel. A fő napirendi pontok az Amerikában újonnan létrehozott Gazdasági Méltányosságot Bizottság feladatköre, a testvéregyházközségek tár-

sulási folyamata, az erdélyi utazások programja és a kolozsvári Diákotthon építése voltak.

■ Augusztus 16-án a kolozsvári Művészeti Múzeum Nagy Albert-kiállítását szervezett, a megnyitón püspök afia is beszédet mondott.

■ Augusztus 22–25. között Szentgericén tartották a XVI. Erdélyi Unitárius Ifjúsági Konferenciát, a nyitó napon *dr. Szabó Árpád* püspök is beszédet mondott.

■ Augusztus 29–30-án az ULOSZ lelkészi konferenciát szervezett Kolozsváron, amellyel párhuzamosan a hitvestársak számára is munkaértékelést tartottak.

■ Szeptember 4–9. között Jeffrey Teagle, a nagy-britanniai unitárius egyház főtitkára és felesége látogattak meg. Kolozsvári, marosvásárhelyi, székelyudvarhelyi, székelyderzsi és Aranyos menti programok után püspök afia kíséretében részt vettek az UNOSZ szeptember 6-7-i, Oklándon, Homoródújfaluban és Homoródkarácsonyfalván tartott konferenciáján.

■ Az ULOSZ szeptember 13-14-én első ízben szervezte meg az unitárius lelkészi családok találkozóját Székelykeresztúron. Az egymás megismeréséhez és lelki közösség kialakításához hozzájáruló találkozóra való igényt a jelenlevők nagy száma mutatta meg. A találkozó során a lelkészi és hitvestársi hivatás, a klasszikus lelkészi családmódel, valamint a lelkészi család teljesebb egyházhoz kapcsolásának kérdései kerültek terítékre.

■ Szeptember 15-én tartották székelykeresztúri és kolozsvári kollégiumaink évnyitó ünnepélyét.

■ Szeptember 16-án, az előző napi ünnepélyes megnyitó után, elkezdte működését a kolozsvári Unitárius Óvoda, a kollégiumi épület nyugati szárnyának földszinti részén. A *Mikó Zsuzsa*, ill. *Kerekes Mária Magdolna* óvónő és *Szabó Ildikó* gyermekgondozó vezette óvoda 30 kisgyermek napi 5 órás foglalkoztatására vállalkozott.

Személyi változások

■ *Fekete Béla* bágyoni segédlelkészt a Ft. Püspöki Hivatal a bágyoni egyházközség határozata alapján rendes lelkésznek nevezte ki, 2002. június 1-től.

■ *Cseh Dénes* firtosmartonosi gyakorló segédlelkészt a Ft. Püspöki Hivatal a gagyai egyházközség kérésére áthelyezte a gagyai egyházközségbe gyakorló segédlelkésznek, 2002. június 1-től.

■ *Pitó Attila* sepsiszentgyörgyi segédlelkészt 2002. szeptember 1-től áthelyeztük Tarcsafalvára, az egyházközség közgyűlésének meghívása alapján, ahol rendes lelkészi kinevezést nyert.

■ *Szilágyi Annamária* marosvásárhelyi segédlelkész 2002. szeptember 1-től áthelyezést nyert marosvásárhelyi vallásoktató lelkésznek.

■ *Szolga Margitot* 2002. március 1-től alkalmaztuk az oklándi egyházközség harangozói állásába.

- *Sánta Boros Józsefet* 2002. március 1-től alkalmaztuk a szentgericei egyházközség harangozói állásába.
- *Sorbán Enikő* okleveles énekező kinevezést és alkalmazást nyert a homoródalmási egyházközség énekezői állásába, 2002. augusztus 1-től.
- *Timár Vinczét* alkalmaztuk székelyudvarhelyi harangozónak, 2002. augusztus 1-től.
- *Balázi Klárát* alkalmaztuk irodavezetőnek a székelyudvarhelyi egyházközségbe, augusztus 1-től.
- *Boros Tibort* alkalmaztuk az egyházi központi épület kapusi állásába, 2002. szeptember 1-től.
- *Kerekes Mária Magdolnát* alkalmaztuk az Unitárius Óvoda óvónőjének, *Szabó Ildikót* pedig takarítónőjének, egy éves próbaidőre, szeptember 1-től.

Kiadványok

- Az Unitárius Egyház Képviselő Tanácsa 2002. június 26-án az Egyház Dávid Ferenc dísztermében könyvbemutatót tartott. Az Erdélyi Unitárius Egyház Gyűjtőlevéltárának és Nagykönyvtárának második kiadványa: ***Két könyv az Egyedülvaló Atyaistennek, a Fiúnak és a Szentléleknek hamis és igaz ismeretéről*** a korai unitarizmus egyik legfontosabb és legréjtélyesebb latin nyelvű antológiájának első magyar fordítása. A kiadványt *dr. Kovács András* művészettörténész és *dr. Balázs Mihály* irodalomtörténész mutatta be. *Boér Ferenc* színművész részletet olvasott fel a műből, az ünnepséget *dr. Szabó Árpád* püspök méltatása nyitotta és zárta. A könyv ára 120 000 lej, megvásárolható az egyházi központ iratterjesztőjében.
- 2002. július 10-én újabb könyvbemutatót tartottunk, bemutatva *Kriza János* unitárius püspök székely népköltészeti gyűjteménye, a ***Vadrózsák*** új kiadását. A Kriterion Könyvkiadó által *dr. Faragó József* akadémikus gondozásában megjelentetett második, kiegészített kiadás sajátossága, hogy olyan népköltészeti termékeket is magában foglal, amelyeket a cenzúra az előző kiadásból nemzeti jellegű tartalmuk miatt kivágott. A könyvbemutatót *dr. Szabó Árpád* unitárius püspök bevezetője nyitotta meg, ezt követően *Kovács Sándor* teológiai tanár *Kriza János* életrajzát vázolta fel. *dr. Faragó József* akadémikus, néprajzkutató személyesen mutatta be az általa szerkesztett könyvet, majd *Boér Ferenc* színművész népballadákat adott elő a gyűjteményből.
- A 2002. márciusa óta eltelt időszakban állandó kiadványaink közül megjelent az Unitárius Közlöny 2002. március–áprilisi, valamint július–szeptemberi száma.
- Más kiadványként megjelent *dr. Gellérd Imre Négyszáz év unitárius prédikációirodalma* című műve 500 példányban, és *Kedei Mózes Az Erdélyi Unitárius Egyház története* 1000 példányban.

Halottaink

Mátyás György nyugalmazott lelkész, életének 88. évében, 39 évi lelkészi szolgálat után csendesen elhunyt. 1914. június 13-án született Küküllődombón, középiskolai tanulmányait a székelykeresztúri Unitárius Gimnáziumban végezte. Teológiai intézeti éveit a kolozsvári Unitárius Teológiai Akadémián végezte 1936–1941 között. 1940–41-ben Gagyban, 1941–42-ben Nagyváradon, 1942–1944-ben Bethlenszentmiklóson, 1946–1953-ban Csekefalván, 1953-tól 1979-ig, nyugdíjba vonulásáig Kőkösön volt lelkész. Temetési szertartására f. év április 28-án került sor Sepsiszentgyörgyön, az egyházi beszédet Kovács István helyi lelkész mondta, az Egyetemes Egyház részéről Máthé Sándor esperes búcsúztatta.

Dr. Sztankóczy Zoltán tanár, a Magyarországi Unitárius Egyház tagja, a Budapesti Unitárius Egyházközség örökös presbitere 2002. május 4-én, életének 86. esztendejében visszaadta lelkét teremtőjének. Az unitárius vallás 20. századi megélésnek módjait a teológia mint tudományág művelésén át kereste, s válaszát az unitárius vallásosságról írt tanulmányai és könyvei tették maradandóvá. A 21. századi unitárius teológia komoly, felkészült, áldozatos munkát végző művelőjét veszítette el: munkái, gondolatai azonban megmaradnak az utókorak. Temetésére május 31-én került sor a budapesti Szent Gellérd plébánián, az egyházi beszédet Kászoni József budapesti lelkész mondta, erdélyi egyházunk részéről dr. Szabó Árpád püspök búcsúztatta.

Özv. Szász Dénesné Szabó Erzsébet iparművész, néhai Szász Dénes unitárius lelkész özvegye június 17-én 81 évesen, 9 évi özvegység után nehéz betegség után elhunyt. Búcsúztatóját Marosvásárhelyen tartották június 19-én, temetése június 20-án volt a kecseti temetőben, szülei és férje mellé. Szász Dénes marosi egyházköri felügyelőgondnoknak ezúton is részvétünket nyilvánítjuk édesanyja elvesztése alkalmából.

Özv. Árkosi Barabás Miklósné Nagy Rozália, néhai Barabás Miklós nagyenyedi unitárius lelkész özvegye április 12-én életének 95., özvegységének 14. évében hosszú betegség után elhunyt. Temetésére április 15-én került sor Nagyenyeden, a szertartást Sándor Botond helyi lelkész végezte.

Pálffy Tamás datki lelkészünk felesége, **Asztalos Erzsébet** közgazdász szeptember 22-én, életének 56. évében, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetésére szeptember 25-én került sor a Házsongárdi temetőben, a lelkészi szolgálatot Bálint B. Ferenc kolozsvári lelkész végezte, a lelkésztársak nevében Nagy László marosvásárhelyi lelkész búcsúztatta.

